

«گلیتا مقدمزاده»

۶- گزینه «۲»

دقّت کنید در بیت نخست، «تیست» به معنای «وجود ندارد» آمده است و غیراستنادی است. در جمله‌های «بیم وجود ندارد» و «حرف وجود ندارد» نیز واژه‌های «بیم» و «حرف» نهادند. در بیت دوم، جمله‌ی «ملک آفرین‌گوی است» یک جمله‌ی استنادی است که «ملک» نهاد و «آفرین‌گوی» مسند آن است.

(صفحه ۱۰۹ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«گلیتا مقدمزاده»

۷- گزینه «۱»

عبارت «آنجا اثری هست دعا را» به شکل «آن جا برای دعا اثری هست» بازگردانی می‌شود. در این عبارت «را» به «برای» تبدیل می‌شود. در دیگر ابیات «را» نشانه‌ی مفعول است: «دلم، ترکان خطای نسب حوصلقا را دید»، «مهر نظر تربیت او، مهرگیا را بدمناد» و «او، ابر سیه‌روی گدا را بر بد دهد».

(صفحه ۱۱۵ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«محمدعلی مرتضوی»

۸- گزینه «۲»

گروه «هر دو جنبش» دو ترکیب وصفی است: «هر جنبش»، «دو جنبش». دقّت کنید «این» و «آن» در این بیت ضمیرند نه صفت.

(صفحه ۱۱۶ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«همید اصفهانی»

۹- گزینه «۳»

در بیت گزینه‌ی «۳» واژه‌های «خداوندی» و «خداوند» جناس ناقص دارند. واژه‌های «اجل» نیز که یکی به کاربرد «مرگ» و دیگری به معنای «بزرگتر» آمده است جناس تمام ساخته‌اند.

(صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶ کتاب فارسی) (آرایه‌های ادبی)

«همید اصفهانی»

۱۰- گزینه «۴»

به جز بیت گزینه «۴» همه‌ی ابیات می‌گویند «از کوهه همان برون تراوود که در اوست». بیت گزینه «۴» دقیقاً خلاف این موضوع را بیان می‌کند.

(صفحه ۱۱۷ کتاب فارسی) (مفهوم)

«همید اصفهانی»

فارسی و نگارش (۱) - مشترک

۱- گزینه «۲»

جای خالی بیت صورت سؤال باید صفتی مثبت درباره طبیب باشد که بین گزینه‌ها تنها «حاذق» ممکن است این جای خالی را پر کند: جولقی: پشمینه‌پوش، درویش - حاذق: ماهر، چیره‌دست - حیران: سرگشته - سودا: معامله و ...

(صفحه ۱۱۳ کتاب فارسی) (واژه)

«سپهر محسن قانپور»

۲- گزینه «۳»

باره: اسب

(صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵ کتاب فارسی) (واژه)

«سپهر محسن قانپور»

۳- گزینه «۱»

مايه: دليل، سبب، علت

املای مصراح «يانگ زشتم مايه‌ی غم می‌شود» به همین شکل درست است.

(صفحه ۱۰۶ کتاب فارسی) (املا)

«سپهر محسن قانپور»

۴- گزینه «۴»

عبارت «به ایرانیان بر» متمم با دو حرف اضافه است.

(صفحه ۱۰۷ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«گلیتا مقدمزاده»

۵- گزینه «۳»

بررسی ابیات:

الف) افتاده‌ای چو (مثل) خواجو بیچاره‌تر نخیزد: حرف اضافه

ب) چو (وقتی) در سه عضو تو نفع دو عالم است پدیدید... : حرف ربط

ج) درخت‌های بارور چو (مثل) اشتaran باربر: حرف اضافه

د) نسبت از خویشن کنم چو (مثل) گهر / نه چو (مثل) خاکستر: حرف اضافه

اضافه

ه) خدنگ او چو (وقتی) رسد طعمه شو به پیکر خشک: حرف ربط

(صفحه ۱۰۸ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«کتاب عام»

۱۶- گزینه «۳»

در ابیات گزینه «۳» سنایی می‌گوید: «اگر سنایی از یار ناهموار گله می‌کند تعجب نکن. ببین، آب نیز از همنشینان ناهموار خود می‌نالد و سر و صدا می‌کند». واضح است که آن‌چه سنایی در ادامه‌ی سخن بر پایه‌ی تشبیه بیان کرده است، تمثیل است.

(صفحه ۱۵ کتاب فارسی) (مفهوم)

«کتاب عام»

۱۷- گزینه «۱»

بیت‌های «ب، د، ه» به زمینه ملی حماسه دلالت دارند.
بیت «الف»: زمینه خرق عادت و خارق العاده بودن / بیت «ج»: زمینه قهرمانی و پهلوانی

(صفحه ۱۷ کتاب فارسی) (مفهوم)

«کتاب عام»

۱۸- گزینه «۴»

مفهوم مشترک و کلی مصراع دوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴» در بیان مهارت و سرعت و دقّت تیراندازی فرد مورد وصف است.

(صفحه ۳۰ کتاب فارسی) (مفهوم)

«کتاب عام»

۱۹- گزینه «۱»

در بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط به دشمن‌ستیزی و مقابله با دشمن تأکید شده است اما بیت گزینه «۱»، وصف حال افراد فریب‌کاری است که موجب گرفتاری و مشکل آفرینی برای مردم شده‌اند.

(صفحه ۱۹ کتاب فارسی) (مفهوم)

«کتاب عام»

۲۰- گزینه «۳»

در بیت صورت سؤال بر «آشتی و صلح‌جویی» تأکید شده است اما در بیت گزینه «۳» عکس این مطلب بیان شده است.

(صفحه ۳۴ کتاب فارسی) (مفهوم)

«کتاب عام»

۱۱- گزینه «۴»

ویله: صدا، آواز، ناله / دمان: خروشنده، غرّنده، مهیب، هولناک / افسون: حیله کردن، سحرکردن، جادوکردن / بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل (صفحه‌های ۳۰ و ۵۰ کتاب فارسی) (واژه)

«کتاب عام»

۱۲- گزینه «۴»

«دوده» در بیت گزینه «۴» در معنای «مرکب و سیاهی» و در سایر ابیات در معنی «خاندان و دودمان» به کار رفته است.

(صفحه ۵۰ کتاب فارسی) (واژه)

«کتاب عام»

۱۳- گزینه «۲»

توجه: سفاهت: بی‌خردی، کم‌عقلی، نادانی / سفیه: بی‌خرد، کم‌عقل، نادان اسرار: سرهای رازها / اسرار: پافشاری واژه‌های «سفیه» و «اسرار» در متن صورت سؤال نادرست نوشته شده‌اند: دو تن را می‌توان سرزنش کرد: آن که جاھل سفیه را به راه راست خواند، و آن که جاھل را در اسرار محروم خود کند.

(ترکیبی) (املا)

«کتاب عام»

۱۴- گزینه «۳»

«باشد» و «پیوند» قافیه نمی‌شوند، بنابراین بیت گزینه «۳» «اصلًاً مثنوی نیست که بخواهد از مثنوی معنوی مولانا و بهویژه دفتر اول آن باشد. این بیت از گلستان سعدی است.

(صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴ کتاب فارسی) (دانش‌های ادبی و زبانی)

«کتاب عام»

۱۵- گزینه «۴»

گزینه «۱»: «ازدها» استعاره از «سب سهراب» / گزینه «۲»: عنان سپردن به ازدها (اسب) کنایه از «اسب را به تاخت درآوردن» / گزینه «۳»: «با خشم، روشنایی از آسمان بردن» اغراق دارد.

(صفحه ۳۰ کتاب فارسی) (آرایه‌های ادبی)

«مرتضی مسنتی‌کبیر»

۳۵- گزینه «۳»

اگر نماز را کوچک نشماریم و نسبت به آن چه در نماز می‌گوییم و اتحام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد و در آیه ۴۵ سوره عنكبوت می‌خوانیم: «أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفُحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ»: و نماز را بپاردار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید (علم الهی). (صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۲۵ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«محمد رضایی‌بقا»

۳۶- گزینه «۳»

اگر عبارت «إِهِدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انتحرافی دل نخواهیم بست. اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه‌چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرمان کوچک خواهد شد و به آنان توجه نخواهیم کرد. (صفحه‌های ۱۲۵ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«ابوالفضل اهرزاده»

۳۷- گزینه «۴»

کسی که سفر می‌رود، اگر رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی (حدود ۲۲/۵ کیلومتر) و مجموعه رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد، باید نمازش را شکسته بخواهد و نباید روزه بگیرد. از آن جایی که شخص مورد نظر کمتر از ۴ فرسخ رفته است باید نمازش را کامل بخواند و روزه‌اش را بگیرد. اگر کسی روزه ماه رمضان را عمداً تگیرد، باید هم قضای آن را به جا آورد و هم «کفاره» بدهد؛ یعنی برای هر روز، مو ماه روزه بگیرد (که یک ماه آن باید پشت سر هم باشد) یا به شصت فقری طعام بدهد (به هر فقری یک مث) و این کار باید تا قبل از رمضان آینده انجام شود. (صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«محمد رضایی‌بقا»

۳۸- گزینه «۴»

جمله «لا إِلَهَ إِلَّا اللهُ» که پایه و اساس بنای اسلام است، به ترتیب از یک «نه» به هرچه غیر خدایی است (تبیری) و یک «آری» به خدای یگانه (تولی) تشکیل شده است. امام خمینی(ره) بر مبنای همین تحلیل، به مسلمانان جهان این گونه سفارش می‌کنند: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بعض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند». (صفحه ۱۱۵ کتاب درسی) (دوسنی با فدا)

«کتاب فاطمه»

۳۹- گزینه «۳»

اگر کسی که روزه گرفته پیش از ظهر مسافت کند و بخواهد به بیش از چهار فرسخ برود، وقتی به حد ترخص برسد باید روزه خود را باطل کند. اگر کسی که روزه است بعداز ظهر مسافت کند باید روزه خود را تمام کند. اگر مسافر بعداز ظهر به وطن یا جایی که می‌خواهد ده روز بماند برسد وظیفه‌اش آن است که نباید آن روز را روزه بگیرد.

(صفحه‌های ۱۳۱ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«کتاب فاطمه»

۴۰- گزینه «۱»

اگر روزه‌دار چیزی را که لای دندان باشد، سهواً و نه عمداً فرو ببرد، روزه‌اش باطل نیست.

(صفحه ۱۳۰ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

دین و زندگی (۱) - مشترک

«ابوالفضل اهرزاده»

۳۱- گزینه «۳»

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی باز داشته است یا نه. به هر مقدار که نمازش سبب دوری از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است». عبارت «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفُحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»: «که نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد» به بازداشت نماز از گناه و منکر اشاره می‌کند.

براساس آیه زیر و حجوب روزه برای مسلمانان دارای سابقه تاریخی بوده است و بر موحدان پیش از مسلمانان نیز روزه واجب بوده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كَتِبَ عَلَيْكُمُ الصَّيَامُ كَمَا كَتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ تَتَقَوَّنُ»: «کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما مقرر شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند، مقرر شده بود باشد که تقوا پیشه کنید.» (صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۲۵ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«محمد رضایی‌بقا»

۳۲- گزینه «۴»

یکی از راه‌های افزایش محبت خدا در دل انسان، پیروی و اطاعت از دستورات اوست که در حدیث «خداؤند، رسیدگی به دل سوختگان و درماندگان را دوست دارد.» به یکی از دستورات خدا اشاره شده است. دینداری (دیانت)، با دوستی خدا آغاز می‌شود و برائت و بیزاری از دشمنان خدا را به دنبال می‌آورد.

(صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵ کتاب درسی) (دوسنی با فدا)

«ابوالفضل اهرزاده»

۳۳- گزینه «۲»

اگر انسان دل به سرچشمۀ کمالات و زیبایی‌ها سپارد، و قلب خود را جایگاه او کند، زندگی اش رنگ و بوی دیگری می‌باید و هر میزان که ایمان انسان به خدا بیشتر شود، محبت وی نیز به خدا بیشتر می‌شود. اگر کسی بخواهد قلیش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند. محبت و دوستی سرچشمۀ بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است. فعلیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد، ریشه در دلستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هایست که به زندگی آدمی جهت می‌دهد.

(صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵ کتاب درسی) (دوسنی با فدا)

«محمد رضایی‌بقا»

۳۴- گزینه «۲»

مهمن ترین فایده روزه، تقوا است که با فایده دوم نماز، یعنی دوری از گناه، ارتباط دارد. تقوا به معنای حفاظت و نگهداری خود از گناه است. انسان با تقوا، بر خود تسلطی دارد تا به گناهان گرفتار نشود و این هدف مشترک برای نماز و روزه (تقوا) در عبارت «لَعَلَّكُمْ تَتَقَوَّنَ» ترسیم شده است. (صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۹ کتاب درسی) (یاری از نماز و روزه)

«مهدی رسولی آبیز»

- (۱) تاریخی
(۴) بین المللی
(کلوزتست)

۴۵- گزینه «۳»

- (۱) مشابه
(۳) مناسب

«مهدی رسولی آبیز»

- (۲) گزینه، انتخاب
(۴) پرواز
(کلوزتست)

۴۶- گزینه «۳»

- (۱) جهان
(۳) طبیعت

ترجمه متن درک مطلب:

سفر و گردشگری به مسافران همه نوع خدمات را راهه می‌کنند و یکی از سریع‌ترین صنایع رو به رشد جهان شده‌اند. بازار به طور روزافزونی متنوع است، آن نه تنها شامل گردشگری سنتی برای آفتاب‌گرفتن و سفرهای تجاری است، بلکه شامل بسیاری از انواع جدید سفرهای نیز است که در سال‌های اخیر توسعه یافته‌اند. گردشگری یکی از مهم‌ترین صنایع کار در جهان شده است. آن شامل محدوده زیادی از مشاغل از جمله شامل همه شاخه‌های صنعت مسافرت، مهمان‌داری در هتل‌ها و رستوران‌ها، سرگرمی و تفریح، همچنین جاذبه‌های گردشگری در یک منطقه خاص می‌شود. حوزه‌های این کار شامل اپرатор (متصدی)‌های گردشگری، آژانس‌های مسافرتی، هیئت‌های گردشگری و مراکز اطلاع‌رسانی گردشگری، شرکت‌های حمل و نقل، راهنمایی مسافرتی و جاذبه‌های گردشگری هستند.

«شهردار محبوبی»

۴۷- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «مطابق متن، هم گردشگری برای آفتاب‌گرفتن و هم سفر تجاری، هر دو شکل‌های مختلفی از بازار گردشگری هستند.»
(درک مطلب)

«شهردار محبوبی»

۴۸- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «گردشگری نقش مهمی را در استخدام افراد زیادی ایفا می‌کند.»
(درک مطلب)

«شهردار محبوبی»

۴۹- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «واژه "recreation" (تفریح) که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده از نظر معنی به "hobby and amusement" "نزدیک‌ترین است.»
«سرگرمی، تفریح»
(درک مطلب)

«شهردار محبوبی»

۵۰- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «کدامیک از گزینه‌های زیر در متن می‌تواند مصدق
«مهمان‌نوازی در هتل‌ها و رستوران‌ها» باشد؟»
«کارکنان باید به‌گرمی از مهمانان استقبال کنند.»
(درک مطلب)

زبان انگلیسی (۱) - مشترک

۴۱- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «الف: داری چه کار می‌کنی؟»
«ب: دارم به او زنگ می‌زنم، چون باید همین حالا با او صحبت کنم.»

نکته مهم درسی

فعل حالت به افعالی گفته می‌شود که مربوط به احساسات و حواس و افکار باشند. این افعال برخلاف افعال حرکت در شکل استمراری به کار نمی‌روند (دلیل رد گزینه‌های «۳» و «۴»). در اینجا "need" فعل حالت و "call" فعل حرکت است. از آنجایی که در جمله اول پرسیده شده که «داری چه کار می‌کنی؟» باید فعل "call" در حالت استمراری به کار رود (دلیل رد گزینه «۲»).

(صفحه ۹۳ کتاب (رسی) (گرامر))

۴۲- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «آخرین باری که با تام صحبت کردم، او گفت که قصد نداشت به پوستون برود.»

- (۱) قصد کردن، در نظر داشتن
(۴) جستجو کردن
(۳) سفر کردن

(صفحه ۱۴ کتاب (رسی) (واژگان))

۴۳- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «اگر صباحانه نخورید، احتمالاً در طول صبح گرسنه خواهید بود و بهاندهای که می‌توانستید سر کار پر انرژی نخواهید بود.»

- (۲) احتمالاً
(۱) بادقت
(۴) مخصوصاً
(۳) روزانه

(صفحه ۱۴ کتاب (رسی) (واژگان))

ترجمه متن کلوزتست:

افراد زیادی، مخصوصاً در کشورهای غربی، این سوال را می‌پرسند: «ایا ایران مقصود خوبی برای تعطیلات است [ایا نه]؟». در واقع مردم ایران بسیار مهمان نوازند. آن‌ها خیلی خوش برخورد هستند و با گردشگران مثل میهمان برخورد می‌کنند. آن‌ها تا جایی که بتوانند به گردشگران کمک می‌کنند. به علاوه، جاذبه‌های فرهنگی زیادی هست که شما را به سفر به ایران علاقمند می‌کند؛ در هر جایی از این کشور تعداد زیادی مکان‌های تاریخی، مساجد زیبا و بازار هست و بالاخره، ایران کشوری است که در آن می‌توانید از کوه‌ها و بیابان‌ها و جنگل‌ها و رودها و سواحل دریا لذت ببرید؛ جاذبه‌هایی عالی که برای دوستداران طبیعت بی‌نظیرند.

«مهدی رسولی آبیز»

۴۴- گزینه «۳»

- (۱) فعالیت
(۲) تعطیلات
(۴) سرگرمی

(کلوزتست)

(ریاضی مشتاق نظر)

«۵۷- گزینه»

می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} \frac{\sin x}{1+\cos x} = \frac{\sin x(1-\cos x)}{1-\cos^2 x} = \frac{\sin x(1-\cos x)}{\sin^2 x} = \frac{1-\cos x}{\sin x} \\ \frac{\cos x}{1+\sin x} = \frac{\cos x(1-\sin x)}{1-\sin^2 x} = \frac{\cos x(1-\sin x)}{\cos^2 x} = \frac{1-\sin x}{\cos x} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} A &= \frac{1-\cos x}{\sin x} + \frac{1-\sin x}{\cos x} + \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} \\ &= \frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\cos x} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲ کتاب درسی) (مثلاً)

(عزیز الله علی اصغری)

«۵۸- گزینه»

ابتدا از y فاکتور گرفته و سپس از اتحاد یک جمله‌ی مشترک استفاده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} y^4 + 2y^3 - 24y &= y(y^3 + 2y^2 - 24) \\ &= y((y^2)^2 + 2y^2 - 24) = y(y^2 + 6)(y^2 - 4) \\ &\quad \text{اتحاد مزدوج} \\ &= y(y^2 + 6)(y - 2)(y + 2) \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵ کتاب درسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های میری)

(علی ارجمند)

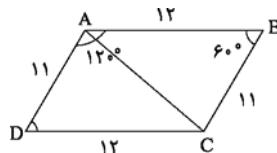
«۵۹- گزینه»

$$\sqrt[4]{\frac{1}{615}} = \sqrt[4]{\frac{2}{630}} = \sqrt[4]{(\frac{1}{6}) \times \frac{1}{5}} = \sqrt[4]{\sqrt[4]{6}} \sqrt[4]{\sqrt[4]{36}}$$

(صفحه‌ی ۶۱ کتاب درسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های میری)

(محمد پور احمدی)

«۵۵- گزینه»

زاویه‌ی حاده این متوازی‌الاضلاع برابر با $60^\circ = 120^\circ - 180^\circ$ است.

$$S_{ABCD} = 2S_{\triangle ABC}$$

$$S_{ABCD} = 2 \times \frac{1}{2} \times AB \times BC \times \sin 60^\circ$$

$$= 12 \times 11 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 66\sqrt{3}$$

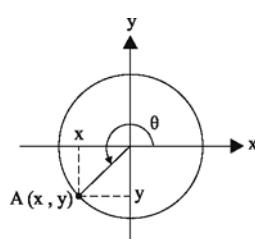
(صفحه‌ی ۳۳ کتاب درسی) (مثلاً)

(علی ارجمند)

«۵۶- گزینه»

اگر انتهای کمان θ در دایره‌ی مثلثاتی در نقطه‌ی $A(x, y)$ باشد،اما از آنجا که θ در ربع سوم مثلثاتی است باید $x = -\frac{\sqrt{5}}{3}$ باشد. از طرفی:

$$x^2 + y^2 = 1 \Rightarrow x^2 + \frac{4}{9} = 1 \Rightarrow x^2 = \frac{5}{9} \Rightarrow x = \pm \frac{\sqrt{5}}{3}$$

اما از آنجا که θ در ربع سوم مثلثاتی است باید $x = -\frac{\sqrt{5}}{3}$ باشد. از

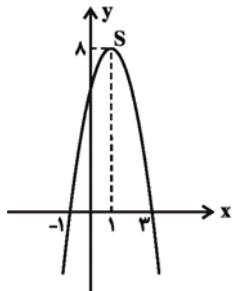
$$\tan \theta + \cot \theta = \frac{y}{x} + \frac{x}{y}$$

$$= \frac{-\frac{2}{3}}{-\frac{\sqrt{5}}{3}} + \frac{-\frac{\sqrt{5}}{3}}{-\frac{2}{3}} = \frac{2\sqrt{5}}{5} + \frac{\sqrt{5}}{2} = \frac{9}{10} \times \sqrt{5}$$

(صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳ کتاب درسی) (مثلاً)

پس فاصله رأس سهمی از محور طول ها ۸ واحد است و گزینه «۱» صحیح است.

(صفحه های ۱۳ تا ۲۷ کتاب درسی) (معادله ها و نامعادله ها)

«سیمین کلانتریون»

۶۰- گزینه «۴»

چون a عددی بین صفر و یک است، پس:

$$a < \sqrt{a} < \sqrt[3]{a}$$

پس:

$$\begin{cases} a - \sqrt[3]{a} < 0 \Rightarrow |a - \sqrt[3]{a}| = -(a - \sqrt[3]{a}) \\ \sqrt[3]{a} - \sqrt{a} > 0 \Rightarrow |-\sqrt{a} + \sqrt[3]{a}| = \sqrt[3]{a} - \sqrt{a} \end{cases}$$

در نتیجه:

$$A = -a + \sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{a} - \sqrt{a} = 2\sqrt[3]{a} - \sqrt{a} - a$$

(صفحه های ۲۸ تا ۵۳ کتاب درسی) (توان های گویا و عبارت های بهری)

«میری نصرالحق»

۶۳- گزینه «۱»

از آن جایی که ریشه مخرج در جدول تعریف نشده می باشد، پس ریشه مخرج ۵ می باشد.

$$3x - c = 0 \Rightarrow 3x = c \Rightarrow 3 \times (5) = c \Rightarrow c = 15$$

از طرفی $x^3 - a^3$ دارای دو ریشه قرینه می باشد، پس:

$$x^3 - a^3 = 0 \Rightarrow x^3 = a^3 \Rightarrow x = \pm a$$

درنتیجه با توجه به جدول و دو ریشه قرینه $a = \pm 3$ می باشد و ریشه

باقي مانده در صورت کسر $x = -2$ است، پس:

$$x + b = 0 \Rightarrow x = -b = -2 \Rightarrow b = 2$$

در نتیجه:

$$a^3 b - c = (1) \times (2) - 15 = 18 - 15 = 3$$

(صفحه های ۱۳ تا ۲۷ کتاب درسی) (معادله ها و نامعادله ها)

«راوور بولمسنی»

۶۴- گزینه «۱»

$$\frac{\text{از طرفین}}{x \leq 3 \quad x \geq 6} \xrightarrow{\text{کمی کمی}} x - 4/5 \leq 3 - 4/5$$

$$x - 4/5 \geq 6 - 4/5 \Rightarrow x - 4/5 \leq -1/5 \quad \text{یا} \quad x - 4/5 \geq 1/5$$

$$\Rightarrow |x - 4/5| \geq 1/5 \Rightarrow \begin{cases} a = 4/5 \\ 2b = 1/5 \Rightarrow b = 1/25 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = 4/5 + 1/25 = 5/25$$

(صفحه های ۱۳ تا ۲۷ کتاب درسی) (معادله ها و نامعادله ها)

«علی ارجمند»

۶۱- گزینه «۱»

اگر محور تقارن یک سهمی خط $x = h$ باشد، ضابطه سهمی

به صورت $y = a(x - h)^3 + k$ می شود:

$$h = 1 \Rightarrow y = a(x - 1)^3 + k \xrightarrow{(-1, 2)} \begin{cases} \Delta = a(2 - 1)^3 + k \\ 2 = a(-1 - 1)^3 + k \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \Delta = a + k \\ 2 = 4a + k \end{cases} \Rightarrow a = \Delta, k = 0$$

$$\xrightarrow{x=0} y = \Delta$$

(صفحه های ۱۳ تا ۲۷ کتاب درسی) (معادله ها و نامعادله ها)

«راوور بولمسنی»

۶۲- گزینه «۱»

از آن جایی که سهمی محور طول ها را در نقاطی به طول های -1 و

3 قطع می کند، معادله آن به صورت زیر است:

$$y = a(x + 1)(x - 3) \xrightarrow{\text{سهمی}} [x = 0]$$

$$6 = a(0 + 1)(0 - 3) = a(1)(-3) \Rightarrow -3a = 6 \Rightarrow a = -2$$

$$y = -2(x + 1)(x - 3) = -2(x^2 - 2x - 3)$$

$$\Rightarrow y = -2x^2 + 4x + 6$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2(-2)} = 1 \\ y_s = -2(1)^2 + 4(1) + 6 \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{طول رأس سهمی} \\ \text{عرض رأس سهمی} \\ = -2 + 4 + 6 = 8 \end{array} \right.$$

(محمد زیرکش)

«۶۸- گزینه ۲»

ابتدا چون می‌خواهیم فاصله جسم از زمین بیشتر از ۳۵ متر باشد، داریم:

$$h > 35 \Rightarrow -5t^2 + 20t + 20 > 35 \Rightarrow -5t^2 + 20t - 15 > 0$$

$$\Rightarrow t^2 - 4t + 3 < 0 \Rightarrow (t-1)(t-3) < 0$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline t & 1 & 3 \\ \hline h & + & + \\ \hline \end{array} \Rightarrow 1 < t < 3$$

حال می‌بایست دقت کنیم جسم از نقطه رأس سه‌می به بعد در حال برگشت به سطح زمین است، پس زمان مربوط به نقطه رأس را می‌باییم.

$$t_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-20}{2 \times (-5)} = \frac{-20}{-10} = 2$$

پس زمانی که فاصله توب از سطح زمین بیشتر از ۳۵ و توب در مسیر بازگشت است.

$$2 < t < 3 \Rightarrow t \in (2, 3)$$

(صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹ کتاب درسی) (ماده‌ها و تام‌باره‌ها)

(علی غلام‌پور، سرابی)

«۶۹- گزینه ۱»

چون f همانی است، ضابطه آن به صورت $y = x$ است، پس:

$$f(x) = \frac{x^3 + ax + a - 1}{x+1}$$

$$\Rightarrow x^3 + ax + a - 1 = x^2 + x \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a - 1 = 0 \end{cases} \Rightarrow a = 1$$

(صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰ کتاب درسی) (تابع)

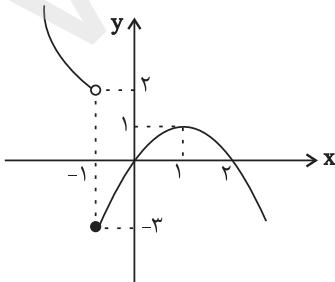
(پیشیدر فسینی‌فراه)

«۷۰- گزینه ۲»

$$y = -x^3 + 2x = -(x^3 - 2x + 1) + 1 = -(x-1)^3 + 1$$

برای رسم نمودار تابع $y = -x^3 + 1$ ، نمودار تابع $y = -x^3$ را یک واحد به سمت راست و سپس یک واحد به سمت بالا انتقال داده‌ایم و آن را در محدوده $-1 \leq x \leq 1$ رسم کردہ‌ایم. همچنین برای رسم نمودار $y = x^3 + 1$ ، نمودار تابع $y = x^3$ را یک واحد به سمت بالا انتقال داده‌ایم و نمودار را برای $-1 \leq x \leq 1$ رسم کردہ‌ایم.

نمودار تابع را در شکل زیر رسم کردہ‌ایم:

$$f(x) \geq 0 \Rightarrow x \in (-\infty, -1) \cup [0, 2]$$

(صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰ کتاب درسی) (تابع)

(محمد پیرانی)

«۶۵- گزینه ۱»

$$\begin{cases} (3, a^2 + 3) \in f \\ (3, 7) \in f \end{cases} \Rightarrow a^2 + 3 = 7 \Rightarrow a^2 = 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -2 \end{cases}$$

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(3, 7), (-2, 5), (2, 4), (6, b), (6, -1)\}$$

$$\Rightarrow b = -1 \Rightarrow a + b = -2 - 1 = -3$$

(صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰ کتاب درسی) (تابع)

(محمد پوراهمدی)

«۶۶- گزینه ۲»

مطلوب نمودارهای زیر، دو حالت زیر را می‌توان در نظر گرفت:

حالت دوم:

$$D = [0, 2], R = [-2, 1]$$

$$A = \begin{bmatrix} \cdot \\ -2 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$m = \frac{-2-1}{0-2} = \frac{-3}{-2} = \frac{3}{2}$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 1 = \frac{3}{2}(x - 0)$$

$$\Rightarrow y = \frac{3}{2}x + 1$$

$$D = [0, 2], R = [-2, 1]$$

$$M = \begin{bmatrix} \cdot \\ 1 \end{bmatrix} \quad N = \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \end{bmatrix}$$

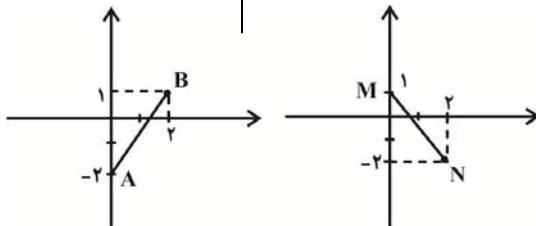
$$m = \frac{-2-1}{2-0} = \frac{-3}{2}$$

$$y - y_M = m(x - x_M) \Rightarrow y - 1 = \frac{-3}{2}(x - 0)$$

$$\Rightarrow y = \frac{-3}{2}x + 1$$

$$f\left(\frac{2}{3}\right) = 1 - 2 = -1$$

$$f\left(\frac{2}{3}\right) = -1 + 1 = 0$$

پس دو مقدار صفر یا $-\frac{2}{3}$ می‌تواند باشد.

(صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹ کتاب درسی) (تابع)

(محمد پوراهمدی)

«۶۷- گزینه ۴»

$$f = \{(-1, 2m+1), (2, 3-m), (-6, 2), (-m, m-1)\}$$

$$f(2) - f(-6) + 2f(-1) = 9$$

$$(3-m) - (-6) + 2(2m+1) = 9$$

$$\Rightarrow 3 - m - 2 + 4m + 2 = 9 \Rightarrow 3m = 6 \Rightarrow m = 2$$

$$f = \{(-1, 5), (2, 1), (-6, 2), (-2, 1)\}$$

$$f \text{ بُرد} = \{5, 1, 2\}$$

(صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹ کتاب درسی) (تابع)

«مهرداد مبین»

٧٦- گزینه «۳»

مدت زمان باز بودن دریچه‌های دهلیزی- بطئی حدود ۵/۰ ثانیه و مدت زمان باز بودن دریچه‌های سینی نیز ۳/۰ ثانیه است.
 (صفحه‌های ۴۹، ۵۰ و ۵۳ کتاب درسی) گردش مواد در بدن)

«مهرداد مبین»

٧٧- گزینه «۲»

براساس شکل ۲۱ فصل ۳ کتاب درسی، ورود و خروج خون به تیغه‌های آبششی از طریق سرخرگ صورت می‌گیرد. ورود و خروج توسط سرخرگ صورت می‌گیرد اما سرخرگ ورودی خون با غلظت اکسیژن پایین دارد.
 (صفحه ۴۶ کتاب درسی) (تبارلات گازی)

«سهیل رحمانپور»

٧٨- گزینه «۱»

بیشتر حجم شش‌ها را کیسه‌های حبابکی به خود اختصاص داده‌اند و ساختاری اسفنج‌گونه را به شش‌ها می‌دهند.
 (صفحه‌های ۳۷ و ۴۰ کتاب درسی) (تبارلات گازی)

«مهرداد مبین»

٧٩- گزینه «۴»

گوارش در جانوری مانند هیدر در کیسه‌ای به نام حفره گوارشی انجام می‌شود. این حفره فقط یک سوراخ برای ورود و خروج مواد دارد. یاخته‌هایی در این حفره، آنژیم‌هایی ترشح می‌کنند که فرایند گوارش به صورت برون‌یاخته‌ای را آغاز می‌کنند. یاخته‌های این حفره، ذره‌های غذایی را با درون بری دریافت می‌کنند. سپس فرایند گوارش به صورت درون‌یاخته‌ای ادامه می‌یابد.
 (صفحه‌های ۱۸، ۲۲، ۲۳، ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی) (گوارش و پزب مواد)

«علی کرامت»

٨٠- گزینه «۳»

در سطح پشتی قلب فقط یک سیاهرگ اکلیلی (نه سیاهرگ‌های اکلیلی) وجود دارد.
 (صفحه‌های ۵۰ و ۵۱ کتاب درسی) گردش مواد در بدن)

زیست‌شناسی (۱) - مشترک

«علی کرامت»

٧١- گزینه «۱»

همه جانداران برای انجام فعالیت‌های زیستی خود از انرژی استفاده می‌کنند که بخشی از آن به صورت گرمای از دست می‌رود.
 (صفحه‌های ۷ و ۱۰ کتاب درسی) (دینای زنده)

«محمد‌مهدی روزبهانی»

٧٢- گزینه «۲»

تنها مورد «ج» صحیح است.
 یاخته‌های عصبی (نورون‌ها)، یاخته‌های اصلی بافت عصبی هستند. این یاخته‌ها با یاخته‌های بافت‌های دیگر مانند یاخته‌های ماهیچه ارتباط دارند. یاخته‌های عصبی یاخته‌های ماهیچه را تحریک می‌کنند تا منقبض شوند. سایر گزینه‌ها در مورد یاخته پشتیبان صدق نمی‌کند و گزینه آخر هم در مورد «هر» یاخته عصبی صحیح نیست.

(صفحه ۱۶ کتاب درسی) (دینای زنده)

«هادی کمشی»

٧٣- گزینه «۴»

آنژیم‌های گوارشی با واکنش آب‌کافت (هیدرولیز)، مولکول‌های درشت را به مولکول‌های کوچک تبدیل می‌کنند. در آب کافت همراه با مصرف آب، پیوند بین مولکول‌ها شکسته می‌شود.

(صفحه ۲۳ کتاب درسی) (گوارش و پزب مواد)

«احسان صدری»

٧٤- گزینه «۱»

با توجه به شکل ۱۸ فصل ۲ کتاب درسی، منفذ دفعی در بین مژک‌ها ایجاد می‌شود.

(صفحه‌های ۱۵ و ۳۰ کتاب درسی) (گوارش و پزب مواد)

«مهرداد مبین»

٧٥- گزینه «۳»

شکل، مربوط به ساختار حبابک‌های ششی در انسان است و بخش‌های نشان داده شده با شماره ۱ تا ۴ به ترتیب مربوط به مویرگ، درشت‌خوار (ماکروفاز)، یاخته سنگفرشی و یاخته نوع دوم (ترشح کننده عامل سطح فعال) می‌باشند. درون حبابک‌ها، لایه نازکی از آب، سطحی را که در تماس با هوا است، می‌پوشاند.
 (صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۵۷ کتاب درسی) (ترکیبی)

«محمد مهردی روزبهانی»

۸۷- گزینه «۱»

فقط مورد اول صحیح است.

بررسی موارد:

مورد اول) A : بخش قشری، محل قرارگیری کلافک است.

مورد دوم) B : لپ کلیه، لگنچه را شامل نمی شود.

مورد سوم) C : لگنچه، محل جمع آوری ادرار تولیدشده در سایر بخشها و انتقال آنها به میزانی است.

(صفحه های ۷۱ و ۷۲ کتاب درسی) (تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

«مسعود مرادی»

۸۸- گزینه «۴»

۱) سرخرگ آوران ← گلومرول (کلافک) ← سرخرگ واپران

۲) سرخرگ شکمی ← شبکه مویرگی آبشش ← سرخرگ پشتی

۳) سیاهراگ باب کبد ← شبکه مویرگی کبد ← سیاهراگ فوق کبدی

۴) سرخرگ ششی ← شبکه مویرگی ششها ← سیاهراگ ششی

(صفحه های ۷۷ و ۶۶ کتاب درسی) (ترکیبی)

«معین فنافره»

۸۹- گزینه «۳»

در دوزیستان به هنگام خشک شدن محیط، دفع ادرار کم و مثانه برای ذخیره بیشتر آب، بزرگ تر شده و سپس باز جذب آب از مثانه به خون افزایش پیدا می کند.

(صفحه های ۷۷ و ۷۷ کتاب درسی) (تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

«مهرداد مهیبی»

۹۰- گزینه «۴»

همه موارد نادرست اند.

موارد ذکر شده، برای ترکیباتی مانند کربن دی اکسید و هورمون اریتروبویوتین صادق نیستند.

(صفحه های ۳۹، ۶۰، ۶۳ و ۷۵ کتاب درسی) (ترکیبی)

«محمد مهردی روزبهانی»

۸۱- گزینه «۳»

همه موارد صحیح اند.

بررسی موارد:

(الف) گازهای تنفسی می توانند توسط هموگلوبین گویچه های قرمز و همچنین به صورت محلول در خوناب منتقل شوند.

(ب) گلوبولین ها در اینمنی و مبارزه با عوامل بیماری زا اهمیت دارند. نقش اصلی گویچه های سفید، دفاع از بدن در برابر عوامل بیماری زاست.

(ج) فیبرینوژن در انعقاد خون نقش دارد. گردشها نیز به چند طریق از هدر رفتن خون جلوگیری می کنند.

(صفحه های ۳۹، ۶۱، ۶۴ و ۶۴ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

«محمد مهردی روزبهانی»

۸۲- گزینه «۴»

خون نوعی بافت پیوندی است که به صورت منظم و یک طرفه در همه رگ ها جریان دارد.

(صفحه های ۳۸، ۵۵، ۵۶ و ۶۱ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

«هادی حسن پور»

۸۳- گزینه «۱»

در ارتباط با نفرون، دو شبکه مویرگی وجود دارد؛ کلافک (گلومرول) و شبکه دور لوله ای، که در هردو، مقادیر زیادی از O₂ در ترکیب با هموگلوبین وجود دارد.

(صفحه های ۳۹، ۵۷ و ۷۲ کتاب درسی) (ترکیبی)

«مهرداد مهیبی»

۸۴- گزینه «۳»

شكل، مرحله انتقابی بطئی را نشان می دهد. همزمان با این مرحله، موج الکتریکی استراحت بطئی ها ایجاد می گردد.

(صفحه های ۵۰، ۵۳ و ۵۴ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

«کتاب آبی»

۸۵- گزینه «۳»

دینا مولکولی است که اطلاعات وراثتی هر فرد را دارد و نقش آن با پروتئین ها بسیار متفاوت است

(صفحه های ۶ و ۱۰ کتاب درسی) (دبی از زنده)

«معین فنافره»

۸۶- گزینه «۲»

شكل، مربوط به گردش خون مضاعف با یک بطئ و دو دهلیز است که در دوزیستان بالغ وجود دارد.

در گردش خون ساده مثل ماهی و نوزاد دوزیستان، خون، ضمん یک بار گردش در بدن، یک بار از قلب دو حفره ای آن عبور می کند. مزیت این سیستم، انتقال یکباره خون اکسیژن دار به تمام مویرگ های اندام هاست.

(صفحه های ۴۶، ۶۵ و ۶۷ کتاب درسی) (ترکیبی)

«سیاوش فارسی»

۹۴- گزینه «۳»

علت کروی ماندن قطرات جیوه بر روی سطح شیشه آن است که نیروی همچسبی بین مولکول‌های جیوه بیشتر از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های جیوه و شیشه است و دلیل مابقی موارد در گزینه‌های دیگر کشش سطحی است.

(صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

«آرمین سعیدی‌سوقی»

۹۵- گزینه «۱»

فشار مایع در یک نقطه به ارتفاع آن نقطه از سطح آزاد مایع بستگی دارد.

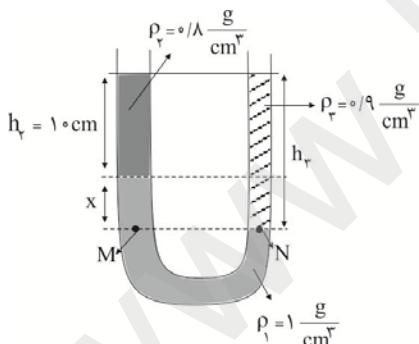
$$P = \rho gh \Rightarrow \frac{P_A}{P_B} = \frac{h_A}{h_B} = \frac{15}{30} = \frac{1}{2}$$

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

«همید زرین‌کفسن»

۹۶- گزینه «۲»

برای اینکه سطح مایع‌ها در دو طرف لوله یکسان شود، بعد از اضافه کردن مایع به چگالی ρ_3 ، فشار در نقاط همتراز مایع ساکن پایینی با یکدیگر برابر است، لذا داریم:

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_Y h_Y + \rho_1 x = \rho_Y (h_Y + x)$$

$$\begin{aligned} \rho_Y &= g/L \text{ cm}^{-3}, h_Y = 10 \text{ cm} \\ \rho_1 &= g/cm^3, \rho_3 = g/cm^3 \end{aligned} \Rightarrow g/L \times 10 + g/cm^3 \times x = g/L \times (10 + x)$$

$$\Rightarrow L + x = 10 + x \Rightarrow 10 = 10 \Rightarrow x = 10 \text{ cm}$$

پس ارتفاع مایع $\rho_3 = x + h_Y = 10 + 10 = 20 \text{ cm}$ برابر و حجم آن

برابر است با:

$$V_3 = A_1 \times h_3 = 2 \times 20 = 40 \text{ cm}^3$$

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

فیزیک (۱) - مشترک

۹۱- گزینه «۲»

«همید زرین‌کفسن»

$$\frac{1 \text{ nm}}{10^{-9} \text{ m}} = 1, \quad \frac{1 \mu\text{m}}{10^{-6} \text{ m}} = 1$$

تعداد اتم هیدروژن را n در نظر می‌گیریم، داریم:

$$n \times 10^{-10} \text{ nm} = 10 \mu\text{m}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow n &= \frac{10 \mu\text{m}}{10^{-10} \text{ nm}} = \frac{100 \mu\text{m}}{10^{-9} \text{ nm}} \times \frac{10^{-6} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} \times \frac{1 \text{ nm}}{10^{-9} \text{ m}} \\ &= \frac{1000 \times 10^{-6}}{1 \times 10^{-9}} = 1000 \times 10^3 = 10^6 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

۹۲- گزینه «۳»

«سید علی میرنوری»

برای کاهش خطا در اندازه‌گیری، عددهای را که تفاوت زیادی با بقیه دارند، کنار می‌گذاریم و از اعداد باقیمانده میانگین می‌گیریم. در اینجا دو عدد $348/0$ و $304/5$ با باقی اعداد تفاوت زیادی دارند پس در میانگین‌گیری به حساب نمی‌آیند، حال داریم:

$$\text{میانگین کل اعداد} = \frac{321/5 + 318/0 + 319/5 + 321/5 + 322/0 + 318/5 + 321/0 + 318/0}{8} = 320/0 \text{ g}$$

(صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«هوشمنگ غلام عابدی»

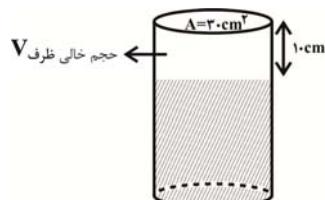
۹۳- گزینه «۲»

چون ظرف پُر نبوده پس حجم فلز برابر است با:

$$V_{\text{فلز}} = V_{\text{فلز}} + V_{\text{حجم خالی ظرف}} = V_{\text{حجم خالی ظرف}} + V_{\text{فلز}}$$

$$V_{\text{فلز}} = (Ah) + 20 = (30 \times 10) + 20 = 320 \text{ cm}^3$$

$$\rho_{\text{فلز}} = \frac{m_{\text{فلز}}}{V_{\text{فلز}}} = \frac{864}{320} = 2.7 \text{ g/cm}^3 = 2.7 \times 10^3 \text{ kg/m}^3$$

(صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

$$\Rightarrow W_{t,1} = Fd \times \frac{\sqrt{2}}{2} + Fd \times \frac{\sqrt{2}}{2} = \sqrt{2}Fd = 1/4Fd$$

$$(2) \quad W_{t,2} = Fd \cos 60^\circ + Fd \cos 30^\circ$$

$$\Rightarrow W_{t,2} = Fd \times \frac{1}{2} + Fd \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{(\sqrt{3}+1)}{2}Fd = \frac{(1/2+1)}{2} = 1/35Fd$$

$$W_{t,1} > W_{t,2}$$

(صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«طیبه طاهری»

۱- گزینه «۱

با توجه به قضیه کار - انرژی جنبشی، کار برایند نیروهای وارد بر اتمبیل برابر با تغییرات انرژی جنبشی اتمبیل است. بنابراین داریم:

$$W_t = K_2 - K_1 \Rightarrow W_t = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\frac{v_1=5\text{ m/s}, v_2=10\text{ m/s}}{m=1000\text{ kg}} \Rightarrow W_t = \frac{1}{2} \times 1000 \times (10^2 - 5^2)$$

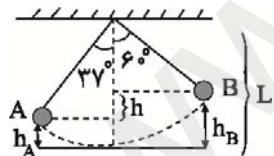
$$\Rightarrow W_t = -120000\text{ J} = -1200\text{ kJ} \Rightarrow |W_t| = 1200\text{ kJ}$$

(صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«سیاوش فارسی»

۱- گزینه «۳

ارتفاع نقاط A و B را نسبت به سطح پایین‌ترین نقطه‌ای که گلوله از آن می‌گذرد، حساب می‌کنیم.

طبق رابطه $U = -\Delta U$ وزن $W = -\Delta U$ کار نیروی وزن برابر است با:

$$W = -(U_B - U_A)$$

$$\Rightarrow W = -(mgh_B - mgh_A) = -mg(h_B - h_A)$$

$$\frac{h_B = l(1-\cos 60^\circ)}{h_A = l(1-\cos 37^\circ)}$$

$$W = -mg l((1-\cos 60^\circ) - (1-\cos 37^\circ))$$

$$\Rightarrow W = mg l(\cos 60^\circ - \cos 37^\circ)$$

$$\frac{m=400\text{ g}=0.4\text{ kg}}{l=4\text{ m}} \Rightarrow W = 0/4 \times 10 \times 4 \times (0/5 - 0/8)$$

$$\Rightarrow W = -4/8\text{ J}$$

(صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

«محمد اکبری»

۹۷- گزینه «۴

اگر جسمی روی مایع شناور باشد، چون ساکن است طبق قانون دوم نیوتون برایند نیروهای وارد بر آن صفر است یعنی وزن جسم با نیروی شناوری برابر است. به عبارت دیگر وزن جسم برابر با نیروی است که مایع به آن وارد می‌کند.

(صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

«اسماعیل مرادی»

۹۸- گزینه «۴

با استفاده از معادله پیوستگی داریم:

$$A_1v_1 = A_2v_2 \Rightarrow \pi \left(\frac{d_1}{2}\right)^2 v_1 = \pi \left(\frac{d_2}{2}\right)^2 v_2$$

$$\Rightarrow d_1 v_1 = d_2 v_2 \Rightarrow v_2 = v_1 \left(\frac{d_1}{d_2}\right)^2$$

$$\Rightarrow v_2 = 2 \times \left(\frac{25}{20}\right)^2 = 2 \times \frac{25}{16} = \frac{25}{8} \text{ m/s} = 3.125 \text{ m/s}$$

(صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

«عرفان مختارپور»

۹۹- گزینه «۲

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \left(\frac{v_2}{v_1}\right)^2$$

$$\frac{v_2=3v_1, m_2=m_1}{K_2=(K_1+100)\text{kJ}} \Rightarrow \frac{K_1+100}{K_1} = 1 \times 9 \Rightarrow K_1+100 = 9K_1$$

$$\Rightarrow 8K_1 = 100 \Rightarrow K_1 = 100\text{ kJ} = 10^4\text{ J}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_1^2 = 10^4 \Rightarrow \frac{1}{2} \times 2000 \times v_1^2 = 10^4$$

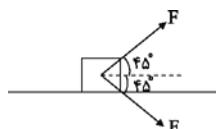
$$\Rightarrow v_1 = 100 \Rightarrow v_1 = 10\text{ m/s}$$

(صفحه‌های ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

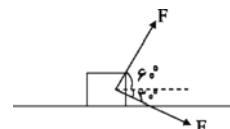
«همیده زربن‌کفشن»

۱۰۰- گزینه «۲

کار هر یک از نیروها روی شکل‌ها را می‌یابیم:

شکل (۱)

شکل (۲)

$$\Rightarrow W_{t,1} = Fd \cos 45^\circ + Fd \cos 45^\circ$$

برای هر دو گلوله یکسان هستند، اما چون جرم‌ها و تندی‌ها متفاوتند، نیز متفاوت خواهد بود. در اینجا داریم:

$$\begin{aligned} E_A &= mgh + \frac{1}{2}mv^2 \\ E_B &= \frac{m}{2}gh + \frac{1}{2}\left(\frac{m}{2}\right)(\sqrt{v}v)^2 \end{aligned} \Rightarrow E_A \neq E_B$$

(صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

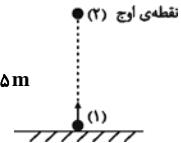
(ملیمه چغفرنی)

۱۰-۳ «گزینه ۴»

با فرض سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی داریم:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_2 + K_2$$

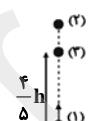
$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv^2 = mgh \Rightarrow \frac{1}{2} \times ۲۵۰۰ = ۱۰ \times h \Rightarrow h = ۱۲۵\text{ m}$$

$$E_1 = E_3 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_3 + K_3$$

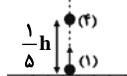
$$\Rightarrow ۱۲۵\text{ m} = \left(\frac{4}{5}h \times m \times g\right) + K_3$$

$$\begin{aligned} h &= ۱۲۵\text{ m} \Rightarrow ۱۲۵\text{ m} = ۱۰۰\text{ m} + K_3 \\ \Rightarrow K_3 &= ۲۵\text{ m} (\text{J}) \quad (1) \end{aligned}$$

$$E_1 = E_4 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_4 + K_4$$

$$\Rightarrow ۱۲۵\text{ m} = \left(\frac{1}{5} \times h \times m \times g\right) + K_4$$

$$\Rightarrow ۱۲۵\text{ m} - ۲۵\text{ m} = K_4 \Rightarrow K_4 = ۱۰۰\text{ m} (\text{J}) \quad (2)$$

$$\frac{(1), (2)}{\longrightarrow} \frac{K_3}{K_4} = \frac{۲۵\text{ m}}{۱۰۰\text{ m}} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{1}{2}mv^2}{\frac{1}{4}mv^2} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{v_3}{v_4} = \frac{1}{\sqrt{4}} \Rightarrow \frac{v_3}{v_4} = \frac{1}{2}$$

(صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

(چغفرنی مفتح)

۱۰-۴ «گزینه ۴»

در اینجا چون اتلاف انرژی وجود ندارد، انرژی مکانیکی هر گلوله ثابت می‌ماند و از آنجا که ارتفاع دو گلوله برابر است، بنابراین تندی هر جسم در لحظه‌ی برخورد به زمین به جرم جسم بستگی ندارد و صرفاً به v و h اولیه وابسته است، زیرا برای هر گلوله داریم:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow mgh + \frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\Rightarrow v_2 = \sqrt{v^2 + 2gh}$$

چون تندی پرتاپ گلوله B بیشتر است لذا با تندی بیشتری به زمین برخورد می‌کند.

اما انرژی مکانیکی هر گلوله، طبق رابطه $E = mgh + \frac{1}{2}mv^2$ هم به

جسم، هم به v و هم به h اولیه وابسته است. در اینجا مقدار h

(همیدر زرین گفشن)

۱۰-۵ «گزینه ۴»

در حین سقوط جسم بخشی از انرژی پتانسیل گرانشی آن به انرژی جنبشی تبدیل می‌شود. پس علامت تغییرات انرژی جنبشی و تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی مخالف یکدیگر می‌باشند. طبق قانون پایستگی انرژی داریم:

$$W_f = E_2 - E_1 = (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1)$$

$$= (K_2 - K_1) + (U_2 - U_1)$$

$$= \Delta K + \Delta U \xrightarrow{\Delta K = \frac{\Delta K}{\Delta U}}$$

$$W_f = -\frac{1}{3}\Delta U + \Delta U = \frac{1}{3}\Delta U \quad (1)$$

از طرفی کار نیروی وزن همواره برابر است با: (۲) (۲)

$$\frac{(1), (2)}{\longrightarrow} \frac{W_f}{W_{mg}} = \frac{\frac{1}{3}\Delta U}{-\Delta U} = -\frac{1}{3}$$

(صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

(همیدر زرین گفشن)

۱۰-۶ «گزینه ۴»

چون اتلاف انرژی داریم و کار نیروی مقاومت هوا در مسیر رفت و برگشت یکسان و برابر W_f است، داریم:

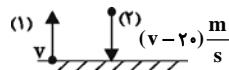
$$2W_f = E_2 - E_1 \Rightarrow 2W_f = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\frac{v_2 = (v - 20)\frac{m}{s}}{v_1 = v} \Rightarrow 2W_f = \frac{1}{2}m((v - 20)^2 - v^2)$$

$$\Rightarrow 2W_f = \frac{1}{2}m((v - 20) - v)((v - 20) + v)$$

$$\Rightarrow 2W_f = \frac{1}{2} \times m \times (-20) \times (2v - 20)$$

$$\Rightarrow W_f = -10m(v - 10) \quad (1)$$

$$\frac{\text{توان خروجی}}{\text{توان ورودی}} = \frac{100}{\text{بازد}} \times 100$$

$$= \frac{\frac{4500 \times 8}{24 \times 10^3 \times 6}}{\frac{1500}{6 \times 10^3}} = \frac{1500}{15} = \frac{1}{4} = 0 / 25$$

$$\Rightarrow \text{بازد} = 25 \%$$

(صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

(مطلبی کیانی)

۱۰.۹ - گزینه «۴»

ابتدا دمای جسم را بر حسب کلوین به دست می‌آوریم.

$$T = \theta + 273 \xrightarrow{\theta = 127^\circ C} T = 127 + 273 \Rightarrow T = 400 K$$

اکنون تغییر دمای جسم بعد از ۲۵ درصد افزایش دما را بر حسب

کلوین حساب می‌کنیم.

$$\Delta T = \frac{25}{100} T \xrightarrow{T = 400 K} \Delta T = \frac{25}{100} \times 400 = 100 K$$

$$\underline{\Delta \theta = \Delta T} \rightarrow \Delta \theta = 100^\circ C$$

اما می‌دانیم $\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta$ است، بنابراین تغییر دما بر حسب درجه

فارنهایت برابر است با:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta \xrightarrow{\Delta \theta = 100^\circ C} \Delta F = \frac{9}{5} \times 100 \Rightarrow \Delta F = 180^\circ F$$

(صفحه‌های ۸۷ تا ۸۱ کتاب درسی) (دما و گرمای)

(سیاوش خارسن)

۱۱.۰ - گزینه «۳»

ابتدا هر واحد این دماسنج را بر حسب دماسنج سلسیوس به دست

آورده و سپس اختلاف دمای $35^\circ C$ را بر حسب دماسنج جدید

محاسبه می‌کنیم.

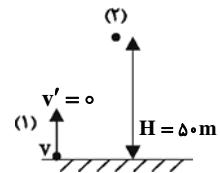
$$\left. \begin{array}{l} \Delta \theta = 50 - 10 = 40^\circ C \\ \Delta x = 10 \Delta \theta - 25 = 80^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta x = 2 \Delta \theta$$

$$\underline{\Delta \theta = 35^\circ C} \rightarrow \Delta x = 2 \times 35^\circ = 70^\circ$$

(صفحه‌های ۸۷ تا ۸۱ کتاب درسی) (دما و گرمای)

حال اگر رابطه پایستگی انرژی را بین دو نقطه اوج و نقطه پرتاب در

مسیر رفت در نظر بگیریم، داریم:

$$W_f = E_f - E_i \xrightarrow{(1)} \dots$$

$$-10m(v-10) = mgH + 0 - (\frac{1}{2}mv^2 + 0)$$

$$-10 \times (v-10) = 10 \times 50 - \frac{1}{2}v^2$$

$$\Rightarrow \frac{v^2}{2} - 10v - 400 = 0$$

$$\Rightarrow v^2 - 20v - 800 = 0 \Rightarrow (v-40)(v+20) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} v-40=0 \Rightarrow v=\frac{m}{s} \\ v+20=0 \Rightarrow v=-\frac{m}{s} \end{cases}$$

(صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

(ملیمه پعفری)

۱۰.۷ - گزینه «۲»

$$P = \frac{W_t}{t}, W_t = mgh \quad \text{و} \quad t = 60 + 40 = 100 s$$

ارتفاع هر پله $\times$ تعداد پله‌ی هر طبقه $\times$ تعداد طبقات = کل $\Rightarrow h$

$$h = 4 \times \frac{15 \times 20}{100} = 12(m)$$

$$96 = \frac{(50+x) \times 10 \times 12}{100} \Rightarrow 80 = 50+x \Rightarrow x = 30 \text{ kg}$$

$$\Rightarrow W = 30 \times 10 = 300 N$$

(صفحه‌های ۷۳ و ۷۶ کتاب درسی) (کار، انرژی و توان)

(ملیمه پعفری)

۱۰.۸ - گزینه «۳»

$$V = 100 \text{ Lit} = 10^4 \text{ cm}^3$$

$$h = 400 - (-50) = 450 \text{ m}$$

$$\text{انرژی} = \frac{mgh}{\text{زمان}} = \frac{mgh}{t} = \frac{\rho Vgh}{t}$$

$$\Rightarrow \text{توان خروجی} = \frac{0.8 \times 10^4 \times 10^{-3} \times 10 \times 450}{60}$$

$$= \frac{4500 \times 8}{6}$$

«ظاهر فشک (امن)

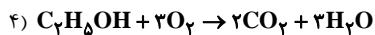
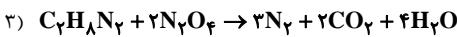
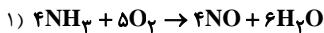
۱۱۴- گزینه «۳»

گاز نیتروژن فراوان ترین جزء سازنده هواکره بوده که در مقایسه با اکسیژن از نظر شیمیایی غیرفعال تر است و واکنش پذیری کمتری دارد. در فرایند هابر به دلیل برگشت پذیر بودن واکنش، همه واکنش دهنده ها به فراورده تبدیل نمی شوند و در نهایت برای جداسازی آمونیاک از سرد کردن استفاده می کنند. (تفصیل پاسخ نادرست این سوال است.)

(صفحه های ۱۰ و ۸۳ کتاب درسی) (رد پای گازها در زندگی)

«هاری زمانیان»

۱۱۵- گزینه «۴»

(صفحه های ۵۶ و ۶۲ کتاب درسی) (رد پای گازها در زندگی)

(ممدمعلی یک پیدا)

۱۱۶- گزینه «۴»

$$? \text{g Al}^{3+} = 114 \text{ g Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times \frac{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{342 \text{ g Al}_2(\text{SO}_4)_3} \times \frac{3 \text{ mol SO}_4^{2-}}{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}$$

$$\times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ SO}_4^{2-}}{1 \text{ mol SO}_4^{2-}} = 6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ SO}_4^{2-}$$

$$? \text{g Al}^{3+} = 114 \text{ g Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times \frac{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{342 \text{ g Al}_2(\text{SO}_4)_3} \times \frac{2 \text{ mol Al}^{3+}}{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}$$

$$\times \frac{27 \text{ g Al}^{3+}}{1 \text{ mol Al}^{3+}} = 18 \text{ g Al}^{3+}$$

نکته اول: ۱ مول $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ شامل ۲ مول یون Al^{3+} و ۳ مول یون SO_4^{2-} است.

نکته دوم: با توجه به اینکه جرم الکترون ناچیز است، جرم Al و Al^{3+} تقریباً برابر است.

(صفحه های ۱۶ تا ۱۹ کتاب درسی) (کیفیان زادگاه اقیانوسی)

شیوه (۱) - مشترک

«محمد فلاح نژاد»

۱۱۱- گزینه «۳»

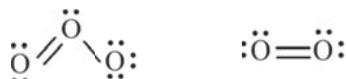
- (الف) درست: با کاهش تعداد ذرات گاز در فشار ثابت، حجم گاز و شبیه نمودار حجم - دما کاهش می یابد.
- (ب) درست: با افزایش فشار در دمای ثابت، حجم گاز کاهش می یابد.
- (پ) درست: شبیه نمودار (۱) بیشتر است بنابراین تغییرات حجم آن بیشتر است.

(صفحه های ۷۷ تا ۷۹ کتاب درسی) (رد پای گازها در زندگی)

«حسن رضمنی کوئنده»

۱۱۲- گزینه «۱»

- اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از استراتوسفر گفته می شود که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.
- بررسی موارد نادرست:
- (ب) ساختار و نسبت جفت الکترون های ناپیوندی به پیوندی در اوزون و اکسیژن به صورت زیر می باشد:

$$\frac{6}{2} = \frac{\text{جفت الکترون های ناپیوندی}}{\text{جفت الکترون های پیوندی}} = \frac{2}{3}$$

- (پ) این واکنش برگشت پذیر در لایه استراتوسفر انجام می شود.
- (صفحه های ۷۳ تا ۷۶ کتاب درسی) (رد پای گازها در زندگی)

«حسن امینی»

۱۱۳- گزینه «۴»

- (الف) واکنش تولید اوزون تروپوسفری به صورت زیر می باشد.

(ب) به مقایسه زیر توجه کنید:

(غال سنگ > بنزین > گاز طبیعی > هیدروژن: گرمای آزاد شده به ازای یک گرم (kJ)

- (پ) بخارآب، فراورده مشترک سوزاندن بنزین، زغال سنگ، هیدروژن و گاز طبیعی است. توجه کنید که ما گزینه ای را می خواهیم که عبارت های (ب) و (پ) را به صورت نادرست تکمیل کند، پس گزینه «۴» را انتخاب می کنیم.

(صفحه های ۷۲ و ۷۴ کتاب درسی) (رد پای گازها در زندگی)

«کتاب آینی با تغییر»

۱۲۸- گزینه «۴»

با توجه به جدول صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی، ترتیب رده‌پایی کربن‌دی‌اکسید ایجاد شده از منابع تولید برق در ازای تولید مقدار برق یکسان، به صورت زیر می‌باشد:

زغال سنگ > نفت خام > گاز طبیعی > انرژی خورشیدی > گرمای زمین > باد

(صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی) (ردپای گازها در زندگی)

«کتاب آینی»

۱۲۴- گزینه «۱»

موارد (الف)، (پ) و (ت) از کاربردهای گاز N₂ است.

موارد (ب)، (ث) و (ج) از کاربردهای گاز He است.

(صفحه‌های ۴۸ و ۵۰ کتاب درسی) (ردپای گازها در زندگی)

«کتاب آینی»

۱۲۹- گزینه «۳»

شكل سوال، عملکرد مولکول‌های CO₂ در برابر تابش‌های خورشیدی را نشان می‌دهد.

(صفحه‌ی ۶۹ کتاب درسی) (ردپای گازها در زندگی)

«کتاب آینی»

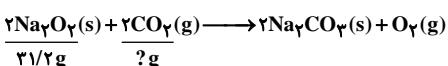
۱۲۵- گزینه «۱»

باران به دلیل وجود کربن‌دی‌اکسید (CO₂) محلول در آن، اندکی اسیدی و دارای pH کمتر از ۷ است.

(صفحه‌ی ۶۰ کتاب درسی) (ردپای گازها در زندگی)

«کتاب آینی»

۱۳۰- گزینه «۳»

روش تناسیب: اگر جرم گاز CO₂ را X در نظر بگیریم:

$$\frac{\text{Na}_2\text{O}_2}{2} = \frac{\text{CO}_2}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{31/2}{78} = \frac{x}{44} \Rightarrow x = 17/6 \text{ g CO}_2$$

$$\Rightarrow \frac{17/6}{0.088} = 200 \text{ L}$$

روش ضریب تبدیل:

$$\frac{31/2\text{g Na}_2\text{O}_2}{1\text{mol Na}_2\text{O}_2} \times \frac{1\text{mol Na}_2\text{O}_2}{78\text{g Na}_2\text{O}_2} \times \frac{2\text{mol CO}_2}{2\text{mol Na}_2\text{O}_2}$$

$$\times \frac{44\text{ g CO}_2}{1\text{ mol CO}_2} \times \frac{1\text{ L}}{0.088\text{ g CO}_2} = 200 \text{ L}$$

(براساس واکنش موازن‌شده) هوا

(صفحه‌های ۸۰ و ۸۱ کتاب درسی) (ردپای گازها در زندگی)

«کتاب آینی»

۱۲۶- گزینه «۲»

فقط مورد (ت) نادرست است.

عدد کوانتمومی اصلی زیرلایه ۴s برابر ۴ بوده و بیشتر از عدد کوانتمومی اصلی زیرلایه ۳d می‌باشد.

(صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰ کتاب درسی) (کیهان زادگاه الفبای هستی)

«کتاب آینی»

۱۲۷- گزینه «۱»

عبارت‌های (آ) و (ب) درست و عبارت‌های (پ) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارات:

(آ): انرژی الکترون کوانتیده است و هر مقدار دلخواهی نمی‌تواند باشد.

(ب): الکترون‌ها در هر لایه انرژی معینی دارند و مقدار انرژی الکترون با انتقال به لایه دیگر تغییر می‌کند.

(پ): با دور شدن از هسته تفاوت سطح انرژی لایه‌ها کاهش می‌یابد. یعنی تفاوت سطح انرژی لایه‌ی اول و دوم بیشتر از دوم و سوم و آن هم بیشتر از تفاوت سطح انرژی لایه‌های سوم و چهارم است.

(ت): جایه‌جایی الکترون بین لایه‌ها با داد و ستد انرژی همراه است.

اگر به لایه بالاتر برود با دریافت انرژی و اگر به لایه پایین‌تر برود با آزادسازی انرژی همراه خواهد بود.

(صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷ کتاب درسی) (کیهان زادگاه الفبای هستی)

«علی غلامی، سراجی»

«گزینه ۲» - ۱۳۳

برای رفتن از شهر A به شهر E حالت‌های زیر مفروض است:

$$\left\{ \begin{array}{l} AB \rightarrow BD \rightarrow DE \\ 2 \times 2 \times 2 = 8 \end{array} \right. \text{ یا } \left\{ \begin{array}{l} AE \\ 2 \end{array} \right. \text{ یا } \left\{ \begin{array}{l} AC \rightarrow CE \\ 2 \times 3 = 6 \end{array} \right.$$

طبق اصل جمع تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$8 + 2 + 6 = 16$$

(صفحه‌های کتاب ۱۱۹ تا ۱۲۶ درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«کلیانوش شفیری‌اری»

«گزینه ۲» - ۱۳۴

مسافر اول ۵ حق انتخاب، دوم ۵ حق انتخاب و به همین صورت

هر کدام از آن‌ها ۵ حق انتخاب دارد.

$$\underbrace{5 \times 5 \times 5 \times \dots \times 5}_{50 \text{ مسافر}} = 5^{50}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«سیار (اوطلب)»

«گزینه ۴» - ۱۳۵

اگر هیچ شرطی نداشتمیم، می‌گفتیم هر کتاب ۲ حالت دارد پس در

کل طبق اصل ضرب $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^5$ حالت داریم که از این

حالات، ۲ حالت یعنی حالت‌ای که کل کتاب‌ها به یک نفر رسیده

است، قابل قبول نیست.

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

«ریاضی (۱) - غیرمشترک»

(مسن نصری ناهوک)

«گزینه ۳» - ۱۳۱

تابع مذکور باید به صورت $f(x) = k$ باشد ($k \in \mathbb{R}$). پس:

$$f(x) = \frac{3x - 2}{mx + m - 1} = \frac{\frac{3(x - \frac{2}{3})}{m(x + \frac{m-1}{m})}}{\frac{2}{m} - \frac{m-1}{m}} \xrightarrow{\substack{\text{برای این که تابع ثابت باشد} \\ \text{باید}}} \frac{2}{m} = \frac{m-1}{m}$$

$$\Rightarrow -2m = 3m - 3 \Rightarrow 5m = 3 \Rightarrow m = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{3}{m} = \frac{3}{\frac{3}{5}} = 5 \Rightarrow f(-1) = 5$$

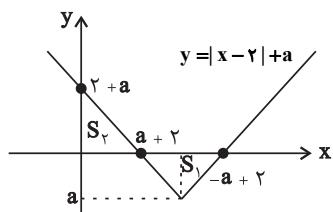
$$\frac{1}{m} f(-1) = \frac{1}{\frac{3}{5}} \times 5 = \frac{5}{3} \times 5 = \frac{25}{3}$$

(صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰ کتاب درسی) (تابع)

(وهدان نادری)

«گزینه ۳» - ۱۳۲

چون نمودار به پایین محور x ها انتقال یافته پس حتما $a < 0$ می‌باشد.

$y = 0 \Rightarrow |x - 2| + a = 0$: محل برخورد با محور x ها

$$\Rightarrow \begin{cases} x - 2 = a \\ x - 2 = -a \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = a + 2 \\ x = -a + 2 \end{cases}$$

چون $a < 0$ می‌باشد پس $a + 2 > -a + 2$ است.

$$S_1 = 2S_2 \Rightarrow \frac{|(-a+2)-(a+2)| \times |a|}{2} = \frac{2|a+2||a+2|}{2}$$

$$\Rightarrow a^2 = a^2 + 4a + 4 \Rightarrow 4a + 4 = 0 \Rightarrow a = -1$$

(صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (تابع)

راننده

۳	۴	۳	۲	۱
---	---	---	---	---

$$\text{اصل ضرب} \rightarrow 3 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = ۷۲$$

(صفحه‌های ۵ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

(بهمشیر حسینی فواه)

«۱۳۹- گزینه» ۳

چون فقط پسرها یک درمیان نسبت به هم قرار می‌گیرند، پس ۲

حالات به صورت bgbgbgg و ggbgbgb خواهیم داشت. در هریک از

این حالات پسرها به ۳! طریق و دخترها به ۴! طریق قرار می‌گیرند،

لذا جواب نهایی برابر با $288 = 4! \times 2 \times 3!$ می‌باشد.

(صفحه‌های ۵ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

(محمد بهرامی)

«۱۴۰- گزینه» ۲

کل جایگشت‌های حروف کلمه «sample» برابر ۶! است که تعداد

حالاتی که حروف «sam» کنار هم قرار می‌گیرند، برابر است با:

$$\frac{6!}{\text{جاگشت حروف sam}} = ۱۴۴$$

جاگشت بسته سه حرف دیگر

 $576 = 720 - 144 - 4 \times 3! = ۷۲۰ - ۱۴۴ - ۶ =$ تعداد حالات مطلوب

(صفحه‌های ۵ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

(سپاهار (اوطلب))

«۱۴۶- گزینه» ۲

$$\text{تعداد حالت‌های نوشتن عدد ۲ رقمی: } ۶ = \frac{۳}{\text{یکان}} \times \frac{۲}{\text{دهگان}}$$

$$\text{تعداد حالت‌های نوشتن عدد ۳ رقمی: } ۱۸ = \frac{۳}{\text{یکان}} \times \frac{۳}{\text{دهگان}} \times \frac{۳}{\text{صدگان}}$$

$$\text{تعداد حالت‌های نوشتن عدد ۴ رقمی: } ۵۴ = \frac{۲}{\text{یکان}} \times \frac{۳}{\text{دهگان}} \times \frac{۳}{\text{صدگان}} \times \frac{۳}{\text{هزارگان}}$$

حالا طبق اصل جمع باید اعداد حاصل را با هم جمع کنیم:

$$6 + 18 + 54 = ۷۸$$

(صفحه‌های ۵ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

(مهدی ناصرالحقی)

«۱۴۷- گزینه» ۳

ارقام فرد $\Rightarrow ۱, ۳, ۵, ۷, ۹$

برای آن که این عدد بر ۵ بخش‌پذیر باشد، باید رقم یکان آن ۵ باشد و برای

آن که بزرگ‌تر از ۳۰۰ باشد، باید رقم صدگان آن یکی از اعداد ۳ یا ۷ یا

۹ باشد.

$$\boxed{3} \times \boxed{3} \times \boxed{1} = ۹$$

۹۶۷۵۳

(صفحه‌های ۵ تا ۱۲۶ کتاب درسی) (شمارش، بدون شمردن)

(علی غلامپور ساری)

«۱۴۸- گزینه» ۳

برای انتخاب راننده، ۳ حالت داریم، برای سایر صندلی‌ها به ترتیب

۲۰۳۴۴ و ۱ حالت وجود دارد.

بعضی آوندهای چوبی از یاخته‌های دوکی شکل دراز به نام تراکئید ساخته شده‌اند.

در حالی که بعضی دیگر، از به دنبال هم قرار گرفتن یاخته‌های کوتاهی

به نام عنصر آوندی تشکیل می‌شوند. در عناصر آوندی دیواره عرضی از بین

رفته و لوله پیوسته‌ای تشکیل شده است.

آوند آبکش از یاخته‌های ساخته می‌شود که دیواره نخستین سلولزی دارند.

(صفحه‌های ۸۸ و ۸۹ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

(امیررضا بشانی پور)

«۴- گزینه ۱۴۵»

همه موارد نادرست‌اند.

بررسی موارد:

الف و ج) تراوش، نخستین مرحله تشکیل ادرار است. در این مرحله

بخشی از خوناب در نتیجه فشار خون از کلافک خارج شده به کپسول

بومن وارد می‌شوند. فرایندهای بازجذب و ترشح در بیشتر موارد

فعال‌اند و با صرف انرژی صورت می‌گیرند. در ترشح ممکن است منشأ

مواد از خود یاخته‌های گردیزه باشد. بنابراین، مواد بین خون و مایع

تراوش شده جایه‌جا نمی‌شوند؛ بلکه بین یاخته‌ها و مایع تراوش شده

جایه‌جا می‌شوند.

ب) فرایندهای تراوش و ترشح در خارج کردن مواد از خون نقش

دارند. ترشح در مجاری جمع‌کننده ادرار نیز مشاهده می‌شود.

د) فرایند بازجذب باعث افزایش گروهی از مواد در خون اطراف

می‌شود. بازجذب، علاوه بر بخش‌های لوله‌ای گردیزه، در مجاری

جمع‌کننده ادرار نیز دیده می‌شود.

(صفحه‌های ۷۳ و ۷۴) (تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

«۱- گزینه ۱۴۶»

«علی کرامت»

«۴- گزینه ۱۴۷»

یکی از مواد دفعی نیتروژن‌دار در ادرار اوریکاسید است. اوریکاسید

انحلال‌پذیری زیادی در آب ندارد؛ بنابراین تمایل آن به رسوب کردن و تشکیل

بلور زیاد است. رسوب بلورهای اوریکاسید در کلیه‌ها باعث ایجاد سنگ کلیه و

در مفاصل باعث بیماری نقرس می‌شود.

(صفحه ۷۵ کتاب درسی) (تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد)

«مهبداد مصی»

«۳- گزینه ۱۴۸»

«الف»: دیواره یاخته‌ای / «ب»: واکوئول / «ج»: هسته / «د»: سیزدیسه

در پاییز با کاهش طول روز و کم شدن نور، ساختار سیزدیسه‌ها در بعضی

گیاهان تغییر می‌کند و به رنگ‌دیسه تبدیل می‌شود.

(صفحه‌های ۸۰، ۸۳ و ۸۴ کتاب درسی) (ترکیبی)

«مهبداد مصی»

«۴- گزینه ۱۴۹»

در تقسیم یاخته گیاهی بعد از تقسیم هسته، لایه‌ای به نام تیغه میانی تشکیل

می‌شود. این لایه، سیتوپلاسم را به دو بخش تقسیم می‌کند و در نتیجه، دو

یاخته ایجاد می‌شود. تیغه میانی از پکتین ساخته شده است.

پکتین مانند چسب عمل می‌کند و دو یاخته را در کنار هم نگه می‌دارد.

(صفحه‌های ۸۰، ۸۳، ۸۵، ۸۷ و ۸۸ کتاب درسی) (از یافته تا گیاه)

«محمد عیسایی»

«۱- گزینه ۱۴۱»

فقط مورد «د» صحیح است.

آوندهای چوبی یاخته‌های مرده‌ایند که دیواره چوبی شده آن‌ها، به جا مانده

است.

«مهدویاد مصیب»

۱۴۹- گزینه «۱»

«سعید فتحی پور»

در بدن ما تنظیم میزان گویچه‌های قرمز، به ترشح هورمونی به نام اریتروبویتین بستگی دارد. این هورمون توسط گروه ویژه‌ای از یاخته‌های کلیه و کبد به درون خون ترشح می‌شود و روی معز استخوان اثر می‌کند تا سرعت تولید گویچه‌های قرمز را زیاد کند. این هورمون به طور طبیعی به مقدار کم ترشح می‌شود تا کاهش معمولی تعداد گویچه‌های قرمز را جبران کند. اما هنگام کاهش مقدار اکسیژن خون، این هورمون افزایش می‌یابد که این حالت در کم‌خونی، بیماری‌های تنفسی و قلبی، ورزش‌های طولانی یا قرار گرفتن در ارتفاعات، ممکن است رخ دهد.

(صفحه‌های ۶۰، ۶۲، ۶۳ و ۷۵ کتاب درسی) (ترکیبی)

«مهدویاد مصیب»

۱۵۰- گزینه «۳»

«صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹ کتاب درسی) (از یافته تا گیرایه)

لان به منطقه‌ای گفته می‌شود که دیواره یاخته‌ای در آنجا نازک مانده است. با توجه به شکل ۵ فصل ۶ کتاب درسی، نازک‌شدگی در تیغه میانی رخ نمی‌دهد.

(صفحه‌های ۸۰ و ۸۱ کتاب درسی) (از یافته تا گیرایه)

«مهدویاد مصیب»

۱۴۸- گزینه «۲»

موارد «ب» و «ج» نادرست‌اند.

برخی خزندگان و پرندگان دریابی و بیابانی که آب دریا یا غذای نمکدار مصرف می‌کنند، می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

بررسی موارد نادرست:

ب) در پرندگان، ترشحات نمکی از طریق مجرایی به سمت نوک منقار آن حرکت می‌کند.

ج) خزندگان و پرندگان، سامانه گردش خون مضاعف دارند و خون روش را از سطوح تنفسی به قلب بازمی‌گردانند.

(صفحه‌های ۶۵، ۶۷ و ۷۷ کتاب درسی) (ترکیبی)

$$V_2 = V_1 + \Delta V \quad \frac{V_1 = ۳۰۰۰\text{L}}{\Delta V = -۱۵۰\text{L}} \rightarrow V_2 = ۳۰۰۰ - ۱۵۰ \\ \Rightarrow V_2 = ۲۸۵۰\text{L}$$

(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب (رسی))

(عبدالرضا امینی نسب)

«۱۵۴- گزینهٔ ۳»

می‌دانیم چگالی جسم با حجم جسم رابطهٔ عکس دارد، بنابراین اگر چگالی جسم کاهش یافته، بدین معنی است که حجم جسم افزایش یافته و با توجه به این‌که $\alpha > 0$ است، در نتیجه دمای جسم افزایش می‌یابد. پس گزینه‌های «۲» و «۴» غلط هستند.

تغییرات چگالی جسم جامد مطابق رابطهٔ زیر به دست می‌آید، داریم:

$$\Delta\rho = -\rho_1(3\alpha)\Delta T$$

ابتدا حجم و چگالی گلولهٔ فلزی را محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$V_1 = \frac{4}{3}\pi r^3 = \frac{4}{3} \times ۳ \times ۱^3 = ۴\text{cm}^3$$

$$\rho_1 = \frac{m}{V} = \frac{۴\text{g}}{۴\text{cm}^3} = ۱\text{g/cm}^3$$

با جایگذاری در رابطهٔ تغییرات چگالی داریم:

$$\Delta\rho = -\rho_1(3\alpha)\Delta\theta \Rightarrow -0/0^3 = -10 \times ۳ \times 10^{-5} \times \Delta\theta$$

$$\Rightarrow \Delta\theta = \frac{۳ \times ۱ \times -۲}{۳ \times ۱ \times -۴} = ۱۰۰^\circ\text{C}$$

(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب (رسی))

(عبدالرضا امینی نسب)

«۱۵۵- گزینهٔ ۴»با استفاده از رابطهٔ محاسبهٔ گرما ($Q = mc\Delta\theta$) داریم:

$$Q = mc\Delta\theta \quad \frac{Q = ۱۶\text{kJ}}{m = ۲\text{kg}, g = ۹.۸\text{m/s}^2, \Delta\theta = ۷۰ - (-۱۰) = ۸۰^\circ\text{C}} \rightarrow$$

$$16 \times ۱ \times ۱0^۳ = ۰/۲ \times c \times ۸۰ \Rightarrow c = ۱۰۰ \cdot \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}}$$

(صفحه‌های ۹۵ و ۹۶ کتاب (رسی))

فیزیک (۱) - غیرمشترک**«۱۵۱- گزینهٔ ۳»**

(محمد نرین‌کشن)

چون طول‌های l_1 , l_2 و l_3 هر سه با یکدیگر مساوی‌اند، لذا به ازای افزایش دمای یکسان، تغییرات طول هر سه، یکسان است.

(صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱ کتاب (رسی))

(عبدالله خفه‌زاده)

«۱۵۲- گزینهٔ ۳»در دمای 10°C اختلاف طول دو میله برابر است با:

$$L_{1A} - L_{1B} = ۵\text{cm} \quad (\text{I})$$

در دمای 60°C مجموع طول دو میله برابر است با:

$$L_{2A} + L_{2B} = ۳۰۰/۶$$

$$\Rightarrow L_{1A}(1 + \alpha\Delta\theta) + L_{1B}(1 + \alpha\Delta\theta) = ۳۰۰/۶$$

$$\Rightarrow (1 + \alpha\Delta\theta)(L_{1A} + L_{1B}) = ۳۰۰/۶$$

$$\Rightarrow (1 + 4 \times 10^{-5} \times 50)(L_{1A} + L_{1B}) = ۳۰۰/۶$$

$$L_{1A} + L_{1B} = \frac{۳۰۰/۶}{1/۰۰۲} \Rightarrow L_{1A} + L_{1B} = ۳۰\text{cm} \quad (\text{II})$$

$$\xrightarrow{(\text{I}), (\text{II})} \begin{cases} L_{1A} + L_{1B} = ۳۰ \\ L_{1A} - L_{1B} = ۵ \end{cases}$$

$$\Rightarrow L_{1A} = ۱۷۵\text{cm}, L_{1B} = ۱۲۵\text{cm}$$

پس طول میلهٔ کوتاه‌تر در دمای 10°C برابر با 125cm است.

(صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱ کتاب (رسی))

(محيثی کیانی)

«۱۵۳- گزینهٔ ۲»

چون V_1 , ΔT و β معلوم‌اند، با استفاده از رابطهٔ $\Delta V = V_1\beta\Delta T$ تغییر حجم سوت را به دست می‌آوریم و سپس با حجم اولیه جمع می‌کنیم. دقت کنید، چون دمای هوا 50°C سردتر شده است، این دستگاه $\Delta T = -50^\circ\text{C}$ است.

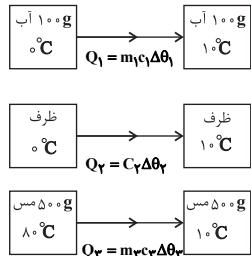
$$\Delta V = V_1\beta\Delta T \quad \frac{\Delta T = -50^\circ\text{C}, V_1 = ۳ \times ۱0^۴\text{L}}{\beta = ۱ \cdot ۱0^{-۳} \cdot \frac{1}{^\circ\text{C}} = ۱ \cdot ۱0^{-۳} \cdot \frac{1}{\text{K}}} \rightarrow$$

$$\Delta V = ۳ \times ۱0^۴ \times ۱0^{-۳} \times (-50) \Rightarrow \Delta V = -1500\text{L}$$

(عبدالله امین نسب)

هر گاه دو یا چند جسم در تماس گرمایی با یگدیگر قرار گیرند، زمانی که به تعادل گرمایی می‌رسند، جمع جبری گرماهای مبادله شده بین آنها صفر خواهد بود. وقت کنید در این مسئله دمای اولیه ظرف با دمای آب موجود در آن برابر است. طبق طرح واره زیر داریم:

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0 \Rightarrow m_1 c_1 \Delta \theta_1 + C_v \Delta \theta_2 + m_3 c_3 \Delta \theta_3 = 0$$

$$\Rightarrow 0 / 1 \times 4200 \times 10 + C_v \times 10 + 0 / 5 \times 400 \times (10 - 8) = 0$$

$$\Rightarrow 4200 + 10 C_v - 14000 = 0 \Rightarrow C_v = 980 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}}$$

(صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۱ کتاب درسی)

(عبدالله امین نسب)

۱۶۰- گزینه «۱»

در تعادل گرمایی بین مایعات، گرمایی که مایع B از دست می‌دهد، مایع آن را می‌گیرد، پس مجموع گرمای مبادله شده بین دو مایع برابر با صفر است، لذا داریم:

$$Q_A + Q_B = 0$$

$$\Rightarrow m_A c_A (\theta_e - \theta_A) + m_B c_B (\theta_e - \theta_B) = 0$$

$$\begin{aligned} c_A &= 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}}, \theta_e = 40^{\circ}\text{C}, \theta_A = 25^{\circ}\text{C} \\ c_B &= 3800 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}}, \theta_B = 75^{\circ}\text{C} \end{aligned}$$

$$m_A \times (4200) \times (40 - 25) + m_B \times 3800 \times (40 - 75) = 0$$

$$\Rightarrow 2400 \times 15 m_A = 3800 \times 35 m_B \Rightarrow \frac{m_A}{m_B} = \frac{3800 \times 35}{2400 \times 15} = \frac{6 \times 7}{4 \times 3} = \frac{7}{2}$$

$$\Rightarrow m_A = \frac{7}{2} m_B \quad (1)$$

$$m_A + m_B = 450 \xrightarrow{(1)} \frac{7}{2} m_B + m_B = 450$$

$$\Rightarrow \frac{9}{2} m_B = 450 \Rightarrow m_B = 100\text{g}$$

(صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۱ کتاب درسی)

(رضا رضوی)

۱۵۶- گزینه «۴»

گرمای ویژه یک جسم به جنس ماده تشکیل دهنده آن و دما بستگی دارد و تغییر جرم تأثیری بر روی آن ندارد. ولی وقت کنید که اثر دما روی آن نیز بسیار ناچیز است به همین دلیل از آن صرفنظر می‌کنیم.

(صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹ کتاب درسی)

(سامانی علی مرادی)

۱۵۷- گزینه «۳»

زمانی که گوی‌ها را روی ورقه پارافینی قرار می‌دهیم، دمای اولیه گوی‌ها با هم برابر است و پس از مدتی با ورقه پارافین هم‌دما می‌شود، بنابراین:

$$\Delta \theta_1 = \Delta \theta_2$$

از طرفی چون گوی (۱) پارافین بیشتری را ذوب کرده است، گرمای بیشتری از دست داده است، بنابراین:

$$|Q_1| > |Q_2| \Rightarrow m_1 c_1 |\Delta \theta_1| > m_2 c_2 |\Delta \theta_2|$$

$$\frac{\Delta \theta_1 = \Delta \theta_2}{m_1 c_1} \rightarrow m_1 c_1 > m_2 c_2$$

(صفحه‌های ۹۶ تا ۹۹ کتاب درسی)

(امیرحسین برادران)

۱۵۸- گزینه «۱»

ابتدا مقدار افزایش دمای کره را به دست می‌آوریم، با توجه به رابطه افزایش طول و ضریب انبساط طولی داریم:

$$\Delta R = R_1 \alpha \Delta \theta \xrightarrow{\alpha = 10^{-4} \frac{1}{K}}$$

$$0 / 5 \times 10^{-2} = 10^{-4} \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = 50^{\circ}\text{C}$$

مطلوب رابطه گرما، حجم فلز به کار رفته در کره را به دست می‌آوریم:

$$Q = mc\Delta \theta \xrightarrow{m = \rho V} Q = \rho V c \Delta \theta$$

$$\frac{\rho = 15000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, c = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}}}{\Delta \theta = 50^{\circ}\text{C}, Q = 6000\text{J}} \rightarrow$$

$$6000 = 15000 \times V \times 400 \times 50$$

$$\Rightarrow V = \frac{6000}{15000 \times 400 \times 50} = \frac{1}{10000} \text{m}^3$$

$$= \frac{10^6}{5 \times 10^4} \text{cm}^3 = 20 \text{cm}^3$$

$$V_{کره} = V_{فلز} - \frac{V_{کره} = \frac{4}{3} \pi r^3, V_{فلز} = 20 \text{cm}^3}{r = 2 \text{cm}} \rightarrow$$

$$V_{خفره} = \frac{4}{3} \times 3 \times 2^3 - 20 = 12 \text{cm}^3$$

(صفحه‌های ۸۷ تا ۹۹ کتاب درسی)

(علی مفیدی)

۱۶۵- گزینه «۳»

کلسیم فسفات حل شده به صورت زیر در آب، تفکیک یونی می‌شود:

پس از حل شدن یک مول کلسیم فسفات، ۲ مول آئیون فسفات ایجاد می‌شود.

$$\begin{aligned} ?\text{gPO}_4^{3-} &= \frac{1000\text{mL}}{1\text{L}} \times \frac{1\text{g}}{\text{محلول}} \times \frac{0/0005\text{gCa}_3(\text{PO}_4)_2}{100\text{g}} \\ &\times \frac{1\text{molCa}_3(\text{PO}_4)_2}{310\text{gCa}_3(\text{PO}_4)_2} \times \frac{2\text{molPO}_4^{3-}}{1\text{molCa}_3(\text{PO}_4)_2} \times \frac{95\text{gPO}_4^{3-}}{1\text{molPO}_4^{3-}} \\ &= 0/042\text{gPO}_4^{3-} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۹۰ و ۱۰۰ تا ۱۳۰ کتاب درسی)

۱۶۶- گزینه «۲»

گشتاور دو قطبی مولکول‌های دو اتمی دارای اتم‌های یکسان یا مولکول‌های مشابه با شکل (۱) که ناقطبی هستند تقریباً برابر با صفر دیای است. مولکول‌های دوقطبی یا قطبی مانند مولکول‌های آب در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند. نحوه جهت‌گیری مولکول‌های آب

طوری است که اتم اکسیژن، سر منفی و اتم‌های هیدروژن، سر مثبت مولکول را تشکیل می‌دهند. NH_3 در صنعت به روش هابر تولید می‌شود و رفتاری همانند شکل (۲) دارد.

(صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ کتاب درسی)

شیمی (۱) - غیرمشترک

۱۶۱- گزینه «۴»

گشتاور دو قطبی مولکول‌های H_2O و H_2S به ترتیب ۱/۸۵ و ۰/۹۷ است، قطبیت پیوندهای هیدروژن با اکسیژن بیشتر از قطبیت پیوندهای هیدروژن با گوگرد است.

(صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب درسی)

۱۶۲- گزینه «۴»

معادله تفکیک یونی ترکیب‌های داده شده در آب به صورت زیر است:

گزینه «۲»: ۲ مول یون $\text{LiNO}_3 \rightarrow \text{Li}^+ + \text{NO}_3^-$

گزینه «۳»: ۳ مول یون $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 \rightarrow 2\text{NH}_4^+ + \text{SO}_4^{2-}$

گزینه «۴»: ۵ مول یون $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow 2\text{Al}^{3+} + 3\text{SO}_4^{2-}$

(صفحه‌های ۹۱ و ۹۲ کتاب درسی)

۱۶۳- گزینه «۴»

شناساگرها به طور معمول در واکنش با یون مورد نظر رسوب تولید می‌کنند. در میان یون‌های داده شده تنها یون کلسیم و فسفات با هم رسوب تشکیل می‌دهد.

(صفحه‌های ۸۹ و ۹۰ کتاب درسی)

۱۶۴- گزینه «۱»

خواص محلول‌ها به خواص حلal، حل شونده و مقدار هر یک از آن‌ها بستگی دارد. شیمی‌دان‌ها غلطیت یک محلول را برابر با مقدار حل شونده در مقدار معینی از حلal یا محلول تعریف می‌کنند. ضدیغ محلول اتیلن گلیکول در آب است.

(صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب درسی)

(برگار تئی زاده)

«۱۶۹- گزینه»

$$\text{g Na}_2\text{SO}_4 = 4 \text{g SO}_4^{2-} \times \frac{1 \text{mol SO}_4^{2-}}{96 \text{g SO}_4^{2-}} \times \frac{1 \text{mol Na}_2\text{SO}_4}{1 \text{mol SO}_4^{2-}} \times \frac{142 \text{g Na}_2\text{SO}_4}{1 \text{mol Na}_2\text{SO}_4}$$

$$= 71 \text{g Na}_2\text{SO}_4$$

$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6$$

$$\frac{35}{5} = \frac{71 \text{g}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow \text{جرم محلول} = 2 \times 10^6 \text{g} = 2000 \text{kg}$$

(صفحه‌های ۹۴، ۹۳ و ۹۵ کتاب درسی)

(محمد فلاح نژاد)

«۱۷۰- گزینه»

پاسخ «الف»

$$10 \text{mL} \times \frac{(10 \times 10^{-3}) \text{mol}}{5 \text{mL}} = 0.2 \text{mol}$$

$$10 \text{mL} \times \frac{(5 \times 10^{-3}) \text{mol}}{5 \text{mL}} = 0.1 \text{mol}$$

$$\frac{(0.2 + 0.1) \text{mol}}{20 \text{mL}} \times \frac{1000 \text{mL}}{1 \text{L}} = 1.5 \text{mol.L}^{-1}$$

پاسخ «ب»

$$\frac{(10 \times 10^{-3}) \text{mol}}{25 \text{mL}} \times \frac{1000 \text{mL}}{1 \text{L}} = 4 \text{mol.L}^{-1}$$

پاسخ «پ»: با اضافه کردن 10^{-3} مول از حل شونده به ظرف (۱) و یا باافزودن 5×10^{-3} میلی لیتر آب به ظرف (۲)، غلظت مولی ظرف (۲) با غلظت

مولی ظرف (۱) برابر خواهد شد.

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

(عنوان معتبری)

«۱۶۷- گزینه»

در 100 گرم از این محلول نیتریک اسید، $18/9$ گرم HNO_3 حل شده است. پس برای محاسبه شمار مول اسید حل شده، خواهیم نوشت:

$$? \text{mol HNO}_3 = 18/9 \text{g HNO}_3 \times \frac{1 \text{mol HNO}_3}{63 \text{g HNO}_3} = 0.2 \text{mol HNO}_3$$

اکنون به کمک چگالی، حجم 100 گرم محلول را بدست می‌آوریم:

$$\text{محلول L} = \frac{1 \text{mL}}{\frac{1 \text{mL}}{1000 \text{mL}} \times \frac{1 \text{L}}{1 \text{L}}} = 1000 \text{mL}$$

در پایان به کمک رابطه زیر غلظت مولی محلول را به دست می‌آوریم:

$$M = \frac{n}{V} = \frac{0.2}{1000} = 0.2 \text{mol.L}^{-1}$$

(صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

(محمد رضا و سکری)

«۱۶۸- گزینه»

به طور کلی در مقایسه نقطه جوش مولکول‌های با جرم و حجم مشابه، مولکول‌های قطبی نقطه جوش بالاتری نسبت به مولکول‌های ناقطبی دارند. در ترکیبات ناقطبی نیز با افزایش جرم و حجم مولکول‌های گاز، نقطه جوش افزایش می‌یابد. در مقایسه نقطه جوش ترکیبات قطبی هم باید به نوع جاذبه بین مولکولی توجه کرد.

HF به علت داشتن پیوند هیدروژنی نقطه جوش بالاتری نسبت به HCl دارد. Ar در مقایسه با Ne اتم‌های بزرگ‌تر دارد و دمای جوش آن بیشتر است.

اتانول هم به علت توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی نقطه جوش بالاتری نسبت به استون دارد. HF در مقایسه با F_2 قطبی است.

(صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۷ کتاب درسی)